

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2010. évi június hó 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A család büntette és más bűncselekmények miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntető ügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Mátészalkai Városi Bíróság 4.B.59/2003/520. számú ítéletét az I. rendű, II. rendű, IV. rendű, VII. rendű és VIII. rendű terheltek tekintetében megváltoztatja és a börtönbüntetésük tartamát 2 (kettő) évre enyhíti. Egyebekben a támadott határozatot e terheltek tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 6.025 (Hatezer-huszonöt) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Mátészalkai Városi Bíróság a 2006. május 12. napján kihirdetett ítéletével a felülvizsgálati indítvánnyal érintett Az I., II. és IV. rendű terhelteket

1 rendbeli folytatólagosan, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntetében mint társtettes és

1 rendbeli folytatólagosan, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett nagyobb kárt okozó csalás büntetében mint társtettes mondta ki bűnösnek.

Ezért - halmazati büntetésül - az I. rendű terheltet 2 év 4 hónap börtönbüntetésre,

a II. rendű terheltet 2 év 2 hónapi börtönbüntetésre,

a IV. rendű terheltet 2 év 5 hónap börtönbüntetésre ítélte.

A börtönbüntetés végrehajtását mindhárom terhelt esetében 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

A VII. rendű és a VIII. rendű terhelteket 1 rendbeli folytatólagosan, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntetében mint társtettes, és

1 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében mint társtettes mondta ki bűnösnek.

Ezért - halmazati büntetésül - a VII. rendű, és

a VIII. rendű terheltet egyaránt 2 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte.

A börtönbüntetés végrehajtását mindkét terhelt esetében 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

A magánfeleket a polgári jogi igényükkel a törvény egyéb útjára utasította.

Rendelkezett a lefoglalt iratok sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről is.

A városi bíróság ítélete az I. rendű, a IV. rendű és a VIII. rendű terheltek vonatkozásában 2006. május 16. napján, a VII. rendű terhelt vonatkozásában 2006. május 26. napján, míg az II. rendű terhelt vonatkozásában 2006. június 14. napján elsőfokon jogerőre emelkedett.

A személyi körülmények körében az ítélet - egyebek mellett - a következőket rögzítette:

Az I. rendű terhelt lakatosként dolgozik, havi 90.000 forint jövedelemmel. Élettársi kapcsolatban él, egy kiskorú gyermeket nevelnek. Vagyontalan.

1996-ban garázdaság miatt 1 évre próbára bocsátották, ugyanabban az évben szintén garázdaság valamint lopás büntette miatt pénzbüntetésre ítélték.

A II. rendű terhelt autószerelő, de az ítélethozatalkor munkahelye nem volt. Élettársi kapcsolatban él. Büntetlen előéletű.

A IV. r. terhelt nőtlen, szakképzettsége nincs, alkalmi munkából a havi jövedelme 45.000 forint. Vagyontalan.

1995.-ben lopás büntette és garázdaság büntette miatt őt is pénzbüntetésre ítélték.

A VII. rendű terhelt élettársi kapcsolatban él, egy kiskorú gyermeke van. Vállalkozó foglalkozású, számítástechnikai szakmérnök. Havi jövedelme 50.000 forint. Büntetlen előéletű.

A VIII. élettársi kapcsolatban él, két kiskorú gyermeke van. Rádióműszerész, egy személygépkocsi vagyona van. Büntetlen előéletű.

Az eljárás kilenc terhelttel szemben volt folyamatban.

A történeti tényállás lényege a következő: Az ügy VI. rendű terheltje 1997. év végén tájékoztatta az I., a II. és IV. rendű terhelteket, hogy akciós telefonkészülékeknek a más nevére szóló vásárlásával anyagi haszonra lehet szert tenni. Nevezetesen, hogy olyan személyeket kell beszervezni, akik a saját nevükben vásárolnak új előfizetéssel rádiótelefon készüléket, majd azokat átadják a részükre, és az így megszerzett készülékek eladása, illetve a SIM kártya értékesítése pénzkereseti lehetőséget biztosít.

Az I., a II., és IV. rendű terheltek megtudták a VIII. rendű terhelttől, hogy a vásárlásnak milyen előfeltételei vannak, majd elhatározták, hogy közösen vásároltatnak akciós telefonkészülékeket, amelyhez beszerveznek arra alkalmas személyeket.

Ezután a terheltek - valamint az ügyben még érintett terhelttársaik - részben közösen, részben kettes-hármas csoportokban, folyamatosan szerveztek be embereket a telefonok megvásárlása érdekében és őket gépkocsival az üzletekbe szállították. A szerződés megkötéséhez szükséges összegeket a részükre átadták, majd a megszerzett készüléket tőlük átvették és 17-20.000 forintos áron, a kártyákat 8-10.000 forint ellenében Budapesten és külföldön értékesítették.

A keletkezett haszon egy részét közösen elköltötték, másik részét egymás között megosztották.

A vásárlásra felkért személyek 1.000-5.000 forintot kaptak tőlük.

A vásárlásokba bevonták a sértett egyik irodájának vezetőjét és eladóját a VII. és VIII. rendű terhelteket is, akik különböző cégneveket tartalmazó bélyegző felhasználásával valótlan tartalmú

munkáltatói igazolásokat, illetőleg valótlan tartalmú kezességvállaló nyilatkozatokat készítettek és csatoltak a szerződésekhez.

Az elsőfokú ítélet 1-től 82-ig terjedő pontokban részletezi, hogy az egyes terheltek 1997. december 23-a és 1998. július 23-a közötti időben konkrétan kit és milyen összegű készülék vásárlására kértek fel és milyen összegű kárt okoztak.

Összességében az nyert megállapítást, hogy az I. rendű terhelte 2.714.688 forint, a II. rendű terhelte 2.117.421 forint, a IV. rendű terhelte 3.596.402 forint, a VII. rendű terhelte 5.794.325 forint, míg a VIII. r. terhelte 5.695.005 forint kárt okozott a sértettnek.

Az I., a II. és a IV. rendű terheltek hasonló vásárlásokat eszközöltek a másik sértett sérelmére is 1998. január 29-től 1998. szeptember 3-ig terjedő időben, melyet az elsőfokú ítélet 1-től 14-ig sorszámozott pontokban sorol fel.

E sértett sérelmére az I. rendű terhelte összesen 761.086 forint, a II. r. terhelte 769.611 forint, míg a IV. r. terhelte 763.141. forint kár okozásában vett részt.

A VII. és VIII. rendű terheltek az elsőfokú ítélet III. jelű pontjában konkrétan megjelölt esetekben csatoltak valótlan tartalmú kezességvállalói nyilatkozatokat illetve munkáltatói igazolásokat a szerződésekhez.

A városi bíróság első fokon jogerős ügydöntő határozata ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt, a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontjában írt okból, a Btk. 89. §-ában foglalt anyagi jogi szabály megsértése miatt, a támadott ítélet hatályon kívül helyezése és a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terheltek vonatkozásában az elsőfokú bíróságnak új eljárásra történő utasítása érdekében.

Az indítvány szerint a bíróság a két évet meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetések végrehajtását törvénysértéssel függesztette fel, mivel a Btk. 89. §-ának (2) bekezdése értelmében csak a két évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása lett volna felfüggeszthető.

Miután a terheltek terhére szóló indítvány az erre nyitva álló határidő eltelte miatt már nem volt benyújtható, az indítványozó szerint a büntetések tartamának mérséklése indokolt, azonban a rövidítetten írásba foglalt ítélet az ehhez szükséges adatokat nem tartalmazza.

A Legfőbb Ügyészség írásbeli nyilatkozatában az indítványt módosított tartalommal, nevezetesen azzal tartotta fenn, hogy az ügydöntő határozat a büntetés kiszabása szempontjából releváns

adatokat rögzítette, ezért az ítélet hatályon kívül helyezése nem szükséges, a büntetések mérséklésével a törvénysértés kiküszöbölhető. (BF.424/2010.)

A legfőbb ügyész képviselője a Be. 425. §-a szerint megtartott nyilvános ülésen a terheltek javára szóló, módosított tartalmú indítványát fenntartotta.

A terheltek védője - utalva a hosszú időmúlásra is - azzal egyetértett.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek a jogerős ügydöntő határozatokkal szemben a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okok fennállása esetén van helye.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében felülvizsgálati okot jelent, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. §-ának (1) és (3) bekezdése értelmében a jogerős határozat által megállapított tényállás az irányadó, és a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

Az elsőfokú jogerős ítélet meghozatalakor hatályos Btk. 89. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezett, hogy különös méltánylást érdemlő esetben az egy évnél hosszabb, de két évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztés végrehajtása függeszthető fel.

A városi bíróság ezt a büntetőjogi szabályt megsértette, amikor a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terheltekre kiszabott, kettő évet meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetései végrehajtását a törvényi tilalom ellenére próbaidőre felfüggesztette.

A megvalósult törvénysértés orvoslásának két módja lehetséges. Nevezetesen a próbaidő mellőzése, vagy a kiszabott szabadságvesztés mértékének a Btk. 89. § (2) bekezdésében meghatározott két éves felső határra történő leszállítása.

Tekintettel arra, hogy az előbbi a terheltekre nézve a büntetés súlyosítását jelentette volna, a felülvizsgálati indítvány pedig a javukra szólóan került benyújtásra, a Legfelsőbb Bíróság csak az utóbbi lehetőséget választhatta. Ezért a felülvizsgálati indítványnak helyt adva, a támadott elsőfokú jogerős ítéletet a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján oly módon

változtatta meg, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal érintett I., II., IV., VII. és VIII. rendű terheltekre kiszabott szabadságvesztések mértékét egyaránt kettő évre leszállította.

E végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát a Be. 416. §-a (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült büntügyi költséget a Be. 429. §-ának (1) bekezdése szerint az állam viseli.

Az ismételt felülvizsgálati indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) és 421. §-ának (3) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2010. június 8.

Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Ibolya s. k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági tisztviselő
MTné